

**Huvudman**

NYBRO KOMMUN  
kommun@nybro.se

**Beslut**

Datum 2025-12-04  
Dnr SI 2025:8553  
Sida 1 (5)

## Ärendet

Tillsyn av grundskolan Örsjö skola i Nybro kommun.

## Beslut

### Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nybro kommun att senast den 4 augusti 2026 ha vidtagit nedan angivna åtgärd avseende brist rörande undervisning av behöriga och legitimerade lärare.

Om Nybro kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

### Nybro kommun ska vidta följande åtgärder

#### Undervisning av behöriga och legitimerade lärare

Se till att undervisningen i så stor utsträckning som möjligt bedrivs av lärare som är legitimerade och behöriga för den undervisning de bedriver, om lärarna inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med en förteckning över undervisande personal på skolenheten där lärarnas legitimation och behörigheter framgår samt vilka ämnen och årskurser som lärarna bedriver undervisning i. För det fall huvudmannen avser att för undervisningen använda lärare utan legitimation och/eller rätt behörighet, ska huvudmannen i redovisningen ange vilken undantagsbestämmelse beslutet grundar sig på samt inkomma med en motivering kring varför bestämmelsen är tillämplig i det aktuella fallet. Huvudmannen ska även redogöra för vilka ansträngningar som vidtagits för att undervisningen i så stor utsträckning som möjligt ska bedrivas av lärare som har legitimation och behörighet. Dokumentation av rekryteringsförsök, inklusive annonser, som gjorts från datum för detta beslut till och med den 4 augusti 2026 ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 13 och 18 §§ skollagen)

## Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping, Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:8553) i de handlingar som sänds in.

## Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2025 utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys inlett en tillsyn av Örsjö skola F-6 i Nybro kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Örsjö skola F-6 följer gällande bestämmelser om undervisning av behöriga och legitimerade lärare.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare och rektorn den 12 november 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation i form av lärarförteckning samt annonser granskats. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

## Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

## Föreläggande

### Undervisning av behöriga och legitimerade lärare

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av ingiven lärarförteckning samt intervjuer med lärare och rektorn framgår att tjänstefördelningen på skolenheten utgår från ett så kallat klasslärarsystem, vilket innebär att en lärare undervisar eleverna i en klass i merparten av ämnena. Vidare framgår att lärare undervisar i ämnen som de saknar behörighet i. Detta gäller undervisningen i svenska, engelska, matematik, bild och teknik på lågstadiet, undervisningen i svenska, de

samhällsorienterande ämnen, idrott och hälsa, engelska och bild på mellanstadiet. Av intervjuer med rektorn och lärare framkommer att tjänstefördelningen baseras på behörighet, erfarenhet samt önskemål från lärarna. Lärarna uppger även att tjänstefördelningen ger eleverna en ökad stabilitet och trygghet.

Av lärarförteckningen framgår att det är möjligt att med befintliga lärare på skolenheten ändra tjänstefördelningen så att eleverna i större utsträckning undervisas av lärare som är behöriga, vilket också bekräftas av lärare och rektorn under intervjuerna. Vidare framgår att det inte finns någon behörig lärare i engelska på mellanstadiet. Av intervju med lärare framgår att huvudmannen inte försökt rekrytera någon lärare för till specifikt ämnet engelska. Av intervju med rektorn framkommer att huvudmannen försökt rekrytera en behörig lärare i engelska under förra året, men att det inte var några behöriga sökande.

Av lärarförteckningen framgår vidare att undervisningen i trä- och metallslöjd bedrivs av en lärare som saknar legitimation och behörighet samt att det inte finns någon legitimerad och behörig lärare i trä- och metallslöjd på skolenheten. Av inkomna dokument framgår att läraren är anställd i enlighet med undantagsregeln i 2 kap. 18 § skollagen.

Skolinspektionen har begärt och fått del av samtliga annonser som huvudmannen publicerat gällande skolenheten under de två senaste åren. Huvudmannen har inkommit med tre annonser av vilka det framgår att huvudmannen sökt timvikarier vid två tillfällen samt elevassistent vid ett tillfälle.

### **Rättslig reglering**

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Av skollagen framgår vidare att om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska 1. vara lämplig att bedriva undervisningen, och 2. i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

En person som avses i första stycket får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. Detta gäller dock inte om undervisningen avser

1. modersmål,
2. ett yrkesämne i
  - a) gymnasieskolan,

- b) anpassade gymnasieskolan,
  - c) kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå, eller
  - d) kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på gymnasial nivå, eller
3. individuella kurser eller orienteringskurser i kommunal vuxenutbildning. (2 kap. 18 § skollagen)

I förarbetena till skollagen anges att med "särskilt skäl med hänsyn till eleverna" avses exempelvis behov av att få ta bort en utbildad lärare från undervisning på grund av missbruksproblem. (Prop. 2009/10:165, s.268)

I förarbetena betonas vidare att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat. Studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat. Det är därför problematiskt att en stor del av undervisningen i det svenska skolväsendet bedrivs av personer som saknar utbildning för den undervisning de bedriver, helt eller delvis. Utöver de generella lärarkompetenserna ska lärare också ha en specifik kompetens för olika skolformer, verksamheter, årskurser och ämnen. Det är nödvändigt eftersom, barn ungdomar och vuxna i olika åldrar och på olika utbildningsnivåer kräver olika slag av undervisning. För att utbildningen och undervisningen ska hålla hög kvalitet ska huvudmännen använda lärares kompetens på rätt sätt i undervisningen. Rektorn som leder och samordnar det pedagogiska arbetet inom sitt verksamhetsområde, har ansvar för att planera verksamheten på ett sådant sätt att lärare och förskollärare används för sådan undervisning som läraren eller förskolläraren har utbildning för. (prop. 2009/10:165 s.261 f.)

Det framgår vidare av förarbeten att en person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning, får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (prop. 2009/10:165 s. 652f).

### **Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att skolenheten brister i att erbjuda eleverna en undervisning som bedrivs av behöriga och legitimerade lärare.

Organiseringen av utbildningen utgår inte från författningarnas krav på att undervisningen ska bedrivas av legitimerade och behöriga lärare. Tillsynen visar att eleverna skulle få undervisning av behöriga lärare i fler ämnen om undervisningen i större utsträckning organiserades utifrån lärarnas behörigheter. De uppgifter som framkommit i tillsynen gällande att hänsyn tagits till elevernas trygghet och lärarnas önskemål anses inte utgöra

särskilda skäl för att frånga kravet på legitimation och behörighet, och påverkar därmed inte Skolinspektionens bedömning.

Vidare visar tillsynen att det inte görs tillräckliga ansträngningar för att hitta behöriga och legitimerade lärare på skolan, exempelvis i ämnena trä- och metallslöjd samt engelska

X Anna Åhman Lundberg

---

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Åhman Lundberg

---

X Radenka Milikic

---

Föredragande

Signerat av: Radenka Milikic